

سخن آغازین

“به نام خالق طبیعت”

آنان که احساساتشان جریحه دار نشد!!

وقتی درباره فایده جنگلهای بلوط حرف می زنیم، کسی نیست که درباره اهمیت و نقش این درختان در حفاظت از منابع آب و خاک و تعدیل آب و هوا و گذران اوقات فراغت چیزی نداند. وقتی در مورد نقش مراتع فکر می کنیم کسی نیست که از اهمیت و نقش مراتع به عنوان زیستگاه جانوران، چراگاه حیوانات و حفاظت از خاک چیزی شنیده باشد. اگر فرآیند فرسایش خاک برای ما امری محسوس نباشد حداقل از آلودگی هوا به سبب گرد و غبار و پیا مدهای آن که مطلعیم. در چنین شرایطی همه ما میدانیم که سلامتی و تندرستی مان به وجود این درختان وابسته است جای تعجب است که وقتی نابودی و سوختن درختان را با چشمانمان می بینیم عکس العمل زیادی دیده نمی شود. وقتی در همین شهر مریوان در چند روز گذشته جنگلهای روبرو و پشت سرمان هم زمان در آتش می سوخت تعداد زیادی برای خاموش کردن آتش نیامده بودند. در شهری که حداقل صد هزار نفر جمعیت دارد و در حالی که آسمان شهر را دود فرا گرفته بود، بودند کسانی که احساساتشان جریحه دار نشد یا شاید فقط منتظر اعضای چپا بودند که به داد جنگلها برسند. اما بارها گفته ایم و دوباره تکرار می کنیم که نجات جنگلها عزمی همگانی می طلبد و این احساس مسئولیت باید همه گیر شود. احساس یاس هم نمی کنیم و همچنان امیدواریم چون روز به روز به تعداد کسانی که ندای ما را می شنوند، افزوده می شود.

شماره آینده ویژه نامه چیا: “نقش شکل های مردمی در جامعه” می باشد. لذا از علاقمندان خواهشمندیم که مقالات و نظرات خود را در این زمینه به دفتر نشریه ارسال نمایند.

ویژه نامه‌ی پیامدهای تخریب جنگلها و مراتع	آقای شهردار! اولویت شهر احداث پارک است نه CNG	۳
	“ناساندنی ژیان و ژینگه‌ی گوندی کال خواروو”	۵
	لهیب جگرسوز جنگل های مریوان و سروآباد همچنان سربه فلک می کشد	۲

“خوبه‌خس و به‌رپرس، بۆ سه‌وزتر کردنی ژیان و ژینگه!”

نهمین عه‌زیزی

نیوان ده‌سه‌لات و تاکه‌کانی کۆمه‌ل و، له قاو دانی تنگ و چه‌له‌مه‌کان، ئه‌رک و بزافیکه‌ی گه‌وره‌یه له سهر شانی NGO کان. هه‌زاران گرفتگی هه‌مه‌چه‌شنه، که به‌رده‌وام به‌رپرسان و کۆمه‌لگا، گوئی خۆیانی لی که‌ر ده‌که‌ن، له ولات و ناوچه و شار و گوندی ئیمه، بوونه‌ته نه‌خۆشینگه‌لیکی کوشه‌نده، که روژ به روژ و سات به سات، په‌ره ده‌ستینن و، بوونه‌ته سو‌نامیه‌کی و پیرانه‌کر. بۆ نمونه، مریوان شاره گوندیکه‌ی زۆر گه‌وره نییه، به‌لام به راستی ئه‌وه حال نییه مریوانی تیدا ده‌ژی! باس له که‌م و کووری و ئالۆزی و قه‌یرانه‌کان زۆر کراوه، تا ئیسته‌ش، که‌س خۆی به به‌رپرسیاری ئه‌و نه‌هامه‌تی و دواکه‌وتویی شار و گوند و کۆمه‌لگا ناوزه‌د! نه‌کردوو. دیاره ئه‌مه زۆر ئاساییه!. به‌لام ئه‌گه‌ر تاک، ویژدان و هه‌ستی مرو‌فایه‌تی و شارۆمه‌ندی هه‌بیته، ئه‌وا کۆمه‌لگاش، له‌و هه‌ست و ویژدانه بی به‌ش نابیت. گه‌رچی ویژدانی به‌خه‌به‌ر هاتووی تاکیک به‌ته‌نیا، ناتوانیت کارساز بیت، به‌لام مرو‌فه خوبه‌خس و دلسۆزه‌کان پیکه‌وه، له ئه‌نجومه‌ن و NGOکاندا، به وشپاری و له‌خۆ بردوویی، هه‌ر چه‌ند نه‌توانن هه‌موو، لانی که‌م به‌شیک له کۆمه‌ل و ژینگه، له قه‌یران و زه‌لکاو رزگار ده‌که‌ن. به خۆشیه‌وه، ویژدانه وشپار و به‌خه‌به‌ره‌کان له مریوان، ده‌یان ساله، به‌رده‌وام له چوارچیه‌ی کۆر و کۆمه‌ل و ئه‌نجومه‌ن و NGOکانی دیکه، بۆ هه‌موو چه‌شنه تیکۆشاینیکی؛.....

NGO یا ئه‌نجومه‌نه ناحوکمیه‌کان، به هیچ جوړیک به‌شیک له ده‌وله‌ت و ده‌سه‌لات نین. به‌لام، ده‌وری زۆر گرینگیان له سهر پیوه‌ندی نیوان خه‌لک و ده‌سه‌لات و هه‌ر وه‌ها، پیوه‌ندی تاک و کۆمه‌ل هه‌یه. یه‌که‌مین NGO، خاجی سووری جیهانیه، که له سالی ۱۸۶۳ی زاینی، دامه‌زراره. ئه‌مرو له هه‌موو ولاتانی دنیا، ده‌یان هه‌زار له‌م ئه‌نجومه‌نه ناحوکمیه‌انه، له بواره جوړاجۆره‌کاندا، خه‌ریکی تیکۆشانن. به تایه‌ت ره‌وتی گولوبالیسم (به جیهانی بوون)؛ بووه‌ته هۆی، گرینگی زۆرتری ئه‌و ئه‌نجومه‌نانه. NGOکان، هه‌ول و به‌رخۆدانیان هه‌یه له بووارگه‌لی وه‌ک: یارمه‌تی مرو‌فی و ناسووده‌یی، دابه‌شینی خواره‌مه‌نی، دابیننی په‌ناگا، خزمه‌تگوزاری په‌روه‌رده و باره‌یتان، بیداستی و بزیشکی، نامانجگه‌لی سیاسی، فه‌ره‌نگی یا کۆمه‌لایه‌تی، پارێزگاری له مافی مرو‌ف، پاراستنی ژینگه و..... . ئه‌ندامانی ئه‌م ئه‌نجومه‌نانه زۆرتتر خوبه‌خس و ته‌نانه‌ت یارمه‌تی مادی ئه‌نجومه‌نه‌که‌یان ئه‌که‌ن و به ئورگانیکه‌ی سه‌ربه‌خۆی ئه‌زانن. هه‌ر وه‌ها که ئاماژه کرا، ئه‌کتیف کردنی هیلی په‌یوه‌ندی

جلسه استانی حل معضلات زریبار

در پی دعوت از انجمن سبز چیا در تاریخ ۸۹/۴/۱۷ آقایان دکتر کاوه باخویشی، ناجی کانی سانانی و عدنان داستوار به عنوان نمایندگان انجمن سبز چیا در جلسه ای که در محل دفتر فنی استانداری استان کردستان تشکیل شد شرکت نمودند. جلسه با حضور آقای مرادی مدیر کل اداره حفاظت محیط زیست کردستان، مهندس قادری رئیس دفتر فنی استانداری و آقای قادری رئیس اداره ی حفاظت محیط زیست مریوان و همچنین آقای الیاسی رئیس دفتر مهندس اقبال محمدی نماینده مریوان و سروآباد راس ساعت ۱۰ صبح شروع شد. با توجه به اینکه با تلاشهای مکرر مهندس اقبال محمدی مبلغ پانصد میلیون تومان بودجه جهت لایروبی زریبار تخصیص داده شده بود موضوع این جلسه چگونگی هزینه کردن بودجه و رفع مشکلات زریبار بود که بعد از دو ساعت مذاکره و بحث موارد زیر به تصویب رسید: ۱- با توجه به اینکه لایروبی و برداشت رسوبات از کف دریاچه امکان دارد که منجر به فاجعه ای زیست محیطی گردد مقرر گردید که با توجه به حساسیت موضوع بدون مطالعه ای جامع و همه جانبه در این حوضه اقدامی صورت نگیرد. ۲- مصوب گردید که بخشی از بودجه جهت بر طرف نمودن معضل فضولات دامی روستا های اطراف دریاچه بویژه کانال روستای دره تفی (احداث جایگاه جمع آوری فضولات دامی بر روی کانال و احداث حوضچه های رسوب گیر) هزینه گردد و همچنین در صورت کافی بودن بودجه معضل ورود فاضلاب محله سردوشی به داخل زریبار حل شود. ۳- جهت برداشت قسمت هایی از نزارهای اضافی اطراف دریاچه مصوب گردید که دستگاهی لایروب با قابلیت برداشت نزار و کل ولای خریداری و در اداره ی محیط زیست مریوان مستقر گردد تا با نظارت کمیته تخصصی و انجمن سبز چیا از آن استفاده شود. ۴- مصوب گردید در مورد ایجاد سد های رسوب گیر در حوضه آبخیز زریبار با اداره ی منابع طبیعی هماهنگی به عمل آید.

تانکرها همچنان واژگون می شوند

در تاریخ ۸۹/۴/۱۲ یک تانکر پر از نفت سیاه در سه راه سنندج - سقز - مریوان در سه کیلومتری سنندج واژگون شد. و تمامی سوخت آن در محل ریخت. شایان ذکر است که در چند ماه گذشته بارها شاهد واژگونی این تانکرها و آلودگی محیط زیست بوده ایم.

“ژایانه وه” نمونه شد

در تاریخ ۸۹/۴/۶ به مناسبت روز جهانی مبارزه با مواد مخدر همایشی در شهر سنندج برگزار شد در این جلسه که ادارات مرتبط و تشکلهای مردمی مبارزه با اعتیاد استان شرکت داشتند. انجمن پیشگیری از اعتیاد مریوان (ژیا نه وه) به عنوان یکی از تشکلهای برگزیده و فعال در سطح استان مورد تقدیر و تشکر قرار گرفت.

مرگ مشکوک پرندگان

در پی رسیدن اخباری به دفتر انجمن سبز چیا در مورد مرگ مشکوک پرندگان در روستای شایه ر از روستا های منطقه کوماسی بلافاصله اکیپ دامپزشکی انجمن متشکل از آقایان دکتر مصطفی سلطانی و مهندس بهروز داروند و کیهان محمد پور به محل اعزام شدند و پس از بررسی موضوع و نمونه برداری، نمونه جهت انجام آزمایشات لازم به مرکز استان فرستاده شد که نتیجه بعدا اعلام می گردد.

لهیب جگرسوز جنگل های مریوان و

سروآباد همچنان سربه فلک می کشد

از آغاز فصل گرما روزانه آتش سوزی جنگل ها به گوشیهای اعضا انجمن سبز چیا و دوستداران محیط زیست مابره می شود تاکنون ده ها مورد از این جنگل سوزی مهار شده است در شماره ۴۲ نشریه چیا گزارش ۵۲ مورد اطلاع رسانی گردید جدول مقابل گزارش ۳۹ مورد جدید از این جنگل سوزی ها است. امیدواریم این آخرین گزارش آتش سوزی جنگل ها باشد!

ردیف	نام محل	تاریخ
۱	پشت کوره موسوی مریوان	۸۹/۴/۱
۲	اطراف روستای ساوجی	۸۹/۴/۵
۳	اطراف روستای لنج آباد	۸۹/۴/۹
۴	اطراف روستای برقرو سنندج	۸۹/۴/۹
۵	اطراف شهر کانی دینار	۸۹/۴/۱۰
۶	اطراف روستای کانی میران	۸۹/۴/۱۳
۷	اطراف روستای بالک	۸۹/۴/۱۳
۸	اطراف روستای جزنی آباد	۸۹/۴/۱۳
۹	اطراف روستای وله زیر	۸۹/۴/۱۳
۱۰	اطراف روستای ییلو	۸۹/۴/۱۳
۱۱	اطراف روستای باشماق	۸۹/۴/۱۴
۱۲	اطراف روستای به به له	۸۹/۴/۱۴
۱۳	اطراف پادگان مریوان	۸۹/۴/۱۴
۱۴	گلزار شهدای مریوان	۸۹/۴/۱۴
۱۵	اطراف روستای آویهنگ	۸۹/۴/۱۴
۱۶	تپه بازرگان مریوان	۸۹/۴/۱۴
۱۷	اطراف روستای کانی میران	۸۹/۴/۱۴
۱۸	پشت روستای قل قله	۸۹/۴/۱۴
۱۹	پشت محله کوره موسوی مریوان	۸۹/۴/۱۴
۲۰	تپه موسک	۸۹/۴/۱۴
۲۱	اطراف روستای سیف سفلی	۸۹/۴/۱۵
۲۲	اطراف روستای ییلو	۸۹/۴/۱۵
۲۳	اطراف روستای سله سی	۸۹/۴/۱۵
۲۴	اطراف روستای چاوگ	۸۹/۴/۱۵
۲۵	اطراف روستای لنج آباد	۸۹/۴/۱۶
۲۶	کوه قوچ سلطان	۸۹/۴/۱۶
۲۷	گارن	۸۹/۴/۱۶
۲۸	پشت محله چهار باغ	۸۹/۴/۱۷
۲۹	کوه امام	۸۹/۴/۱۷
۳۰	گلزار شهدای مریوان	۸۹/۴/۱۷
۳۱	روستای بایوه	۸۹/۴/۱۸
۳۲	گلزار شهدا (سه بار)	۸۹/۴/۱۸
۳۳	کوه امام	۸۹/۴/۱۸
۳۴	اطراف روستای برده ر شه	۸۹/۴/۱۸
۳۵	اطراف روستای دوران	۸۹/۴/۱۸
۳۶	پشت محله بلچه سوری	۸۹/۴/۱۹
۳۷	اطراف روستای ییله	۸۹/۴/۱۹
۳۸	اطراف روستای موسک	۸۹/۴/۱۹
۳۷	اطراف روستای روار	۸۹/۴/۱۹
۳۸	جاده مرزی قل قله	۸۹/۴/۱۹
۳۹	اطراف روستای انجیران	۸۹/۴/۲۰

آقای شهردار! اولویت شهر احداث پارک است نه CNG

امید کریمیان

شهرستانهای مریوان و سروآباد در ششمین نطق حین دستور خود در مورخه ۸۸/۷/۲۷ در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی از وزیر محترم کشور خواستار تأمین اعتبار مورد نیاز تملک پارک ۱۴ هکتاری شهر مریوان شد.

مریوان دارای یک پارک به نام پارک ملت است و تنها اسمی که نمی توان برای آن به کار برد پارک است زیرا وضعیت آن سال به سال بدتر و بدتر می شود. فضای درون آن چشم و دل آزار است. یک میدان اسکی در وسط این پارک درست شده که خیلی کوچک و جوابگوی مردم نمی باشد. دستشویی های این پارک بدون کارکرد هستند. گوشه ای از این پارک دارای یک شهر بازی بود که آنرا تخریب کردند. کمبود صندلی و یا وجود صندلی های شکسته در آنجا و موزاییک های عتیقه در کف پیاده روهای پارک از انواع دیگر مشکلات هستند، خلاصه بگویم که از این پارک چیزی جز یک خرابه به جای نمانده است. وی می توان گفت که بعد از زربار در جهت سازماندهی فضای سبز اولویت دوم با این پارک است. (آرام ویسی، سایت کانون سلامت ژین ...)

در شهری که طراحی آن به شیوه ای سنتی و تنها بر مبنای ارزش افزوده زمین گسترش یافته است، پارک های کوچک و بزرگ به تنها محوطه های مناسب برای اعمال کوچکترین تغییرات شهری تبدیل شده اند. استفاده از فضای سبز پارک ها در چنین مواقعی به عنوان تنها زمین باقیمانده در سطح شهر، برای مدیران شهری ما به شکل غنیمتی ارزان قیمت درآمده است.

اینجاست که آنها با تغییر کاربری این فضاهای سبز محدود به آسانی قید درخت و فضای سبز شهری را می زنند تا از زمین آنها به عنوان دم دستی ترین زمین برای اقدامات خود استفاده کنند. مصادیق این استفاده در سطح شهر مریوان به آسانی قابل مشاهده است. به عنوان مثال کافی است یک روز بلوار ورودی شهر از سه راهی نی به طرف شهر مریوان را طی کنید، به آسانی می توان متوجه نکته مورد تاکید این یادداشت شد.

و اخیراً در تاریخ ۸۹/۳/۲۴ نیز قسمتی از زمین تملک شده فضای پارک ۱۴ هکتاری مریوان در بلوار کردستان که ۲۲ سال است شهروندان چشم به ایجاد پارک و گذراندن اوقات فراغت خود و فرزندان و اقامت مسافران و گردشگران در آن داشتند با کلنگ احداث CNG جدیدی توسط

شهرداری و شورای اسلامی ...

ادامه در صفحه ۴

امروزه مفهوم شهرها بدون وجود فضای سبز موثر در اشکال گوناگون آن دیگر قابل تصور نیست. شهرها به عنوان کانون های تمرکز، فعالیت و زندگی انسان ها برای اینکه بتوانند پایداری خود را تضمین کنند چاره ای جز پذیرش ساختار و کارکردی متأثر از سیستم های طبیعی ندارند. در این میان فضای سبز به عنوان جزء ضروری و لاینفک پیکره شهرها در متابولیسم آنها نقش اساسی دارند که کمبود آنها می تواند اختلالات جدی در حیات شهرها به وجود آورد.

مهم ترین اثرات فضای سبز در شهرها، کارکردهای زیست محیطی آنهاست که شهرها را به عنوان محیط زیست جامعه انسانی معنی دار کرده و با مقابله با اثرات سوء گسترش صنعت و کاربری نادرست تکنولوژی از یک سو و بالا بودن سطح زیبایی از سوی دیگر، باعث افزایش کیفیت زیستی شهرها می شوند. مهم ترین اثرات فضای سبز در شهرها تعدیل دما، افزایش رطوبت نسبی، تلطیف هوا و جذب گرد و غبار است. سایر اثرات فضای سبز در شهرها نقش نسبی دارند ولی مجموعه اثرات فضای سبز حضور آنها را در شهرها اجتناب ناپذیر می کند به طوری که بدون وجود آنها ممکن نیست شهرها پایدار باقی بمانند.

محیط های سبز درون شهری به شهروندانی که کمتر راه می روند و مدام کارهای تکراری می کنند، این توانایی و قدرت را می دهد که ساختارهای عملی تکراری را بشکنند و این یعنی صرفه جویی عظیم مالی در مورد بهداشت روحی و جسمی شهروندان. کم شدن آمار خشونت، ترس و اختلالات عصبی در کودکان عامل مهمی برای سرمایه گذاری هر چه بیشتر در زمینه محیط زیست شهری است.

ضرورت و اهمیت ایجاد پارک تفریحی در

مریوان از دیدگاه مسئولین و شهروندان در پی چاپ گزارشی از بلا تکلیفی ۲۰ ساله ۴۰۰ خانوار از مالکین زمین موسوم به پارک ۱۴ هکتاری در روزنامه کیهان شهردار مریوان اطمینان داد بر اساس برنامه ریزی های به عمل آمده، پرونده پارک ۱۴ هکتاری این شهرستان تا اواخر فروردین ماه سال آینده بسته خواهد شد و شهرداری بعد از انجام مراحل قانونی در محل ترمینال به مالکان زمین معاوضه و اگذار می کند. (۱۳۸۶)

مهندس اقبال محمدی نماینده مردم شریف

دریژه‌ی بابته‌ی: خوبه‌خش و به‌رپرس.....

..... فرهه‌نگی، هونه‌ری، کومه‌لایه‌تی، ژینگه‌پارپزی و.... نه‌کتیف و ژیان به‌خش بوونه. نه‌نجومه‌نی فرهه‌نگی - نه‌ده‌بی مه‌ریوان، نه‌نجومه‌نی شانوی باران، نه‌نجومه‌نی موسیقا، نه‌نجومه‌نی پیشگیری له نیعتیاد، کانون سه‌لامه‌ت ژین، نه‌نجومه‌نی سه‌وزی چیا و؛ نه‌و نه‌نجومه‌نانه‌ن که وه‌ک چاو و گوئی و دل و گیانی کومه‌لگای مه‌ریوان، نه‌رکه پیرۆزه‌کانی خویمان رائه‌په‌رپن. یه‌ک له‌وانه، نه‌ندامان و لاوه خوبه‌خشه‌کانی نه‌نجومه‌نی سه‌وزی چیا، له دژوارترین دؤخ و کات و ساته‌کاندا، به‌و په‌ری له خو‌بردوویی؛ بو کوزاندنه‌وهی ناگره ده‌ستکرد و تی‌کده‌رائه‌کان، بو چاندنی نه‌مام، بو پاک و خاوین کردنه‌وهی گیانی سروشت له شار و دی، بو پاراستنی په‌له‌وه‌ر و ناژه‌له کیویه‌کان له ده‌ست راوچیه دژ به سروشته‌کان، بو به هاناوه چوونی هاواره جه‌رگ بره‌کانی زربار، بو راگه‌یاندنی کیشه و ته‌نگ و چه‌له‌مه و نالۆزیه ژینگه‌یه‌کانی شار و گوند، بو؛ شه‌و و روژیان داوه‌ته ده‌م یه‌ک و نه‌رکی مروقی، ویزدانی و شارۆمه‌ندی خویمان به جی هی‌ناوه. نه‌نجومه‌نی سه‌وزی چیا، گیانیکی سه‌وز و زیندووه له له‌شی ناوچه‌یه‌کی نه‌خوش و قه‌یراناویدا. نه‌مروو NGO سه‌وزی چیا؛ له هه‌ر چوار وه‌ری، سه‌وز و زه‌رد و گه‌رم و ساردا، به یارمه‌تی و پشت نه‌ستووری شارۆمه‌نده به‌رپرس و به هه‌سته‌کان، بو سه‌وزتر کردنی ژیان و ژینگه، خوبه‌خش و به‌رپرس تر له جاران، قوئی هیمه‌تی لی هه‌ل مالیوه. جا له هه‌ر کوئی نه‌رکیکی ژینگه‌یی و ژیانوه هه‌بیت، ره‌شمالی نه‌نجومه‌نی سه‌وزی چیا له‌وی هه‌ل نه‌دریت و هه‌وارگه‌ی هه‌موو خوبه‌خشیکی، ژینگه‌پاریزه‌/

ادامه مطلب؛ آقای شهردار! اولویت...

..... اسلامی شهر که به زمین زده شد به یأس تبدیل و بار دیگر چرخ دنده های ماشین بر سازنده آن سبقت گرفته و ساکنان صور این شهر بایستی آرزوی داشتن یک پارک را با خود به ...

چه کسی می تواند تضمین کند که طی سال های آینده ساخت و سازهای دیگری در سایر نقاط شهر مریوان منجر به محدودتر کردن و از بین بردن سایر فضاهای سبز خارج از شهر واقع در اراضی ملی نشود. شهر مریوان، چهره ای مجروح دارد. این جراحات چه از بی توجهی مردمی که در آن زندگی می کنند و چه در نتیجه رفتار برخی مدیران باشد، این شهر را با چهره ای نحیف مواجه کرده است. چه کسی می تواند تصور کند که تا ۲۰ سال آینده این شهر چه شکل و شمابلی به خود خواهد گرفت؟

همانگونه که مطلع هستید طبق اصل پنجاه قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل های بعد باید در آن حیات اجتماعی رو به رشدی داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی میگردد. از این رو فعالیتهای اقتصادی و غیر آن که با آلودگی محیط زیست یا تخریب غیر قابل جبران آن ملازمه پیدا کند، ممنوع است. همچنین به موجب ماده یک لایحه قانونی حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها (مصوب ۱۳۵۹/۳/۳۰) بمنظور حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درختان، قطع هر نوع درخت در معابر، میادین، بزرگراهها و پارکها، باغات و محل هایی که بصورت باغ شناخته شوند در محدوده قانونی و حریم شهرها بدون اجازه شهرداری ممنوع است. ولی متأسفانه به رغم قوانین صریح و متقن و نظریه های علمی اثبات شده کوتاهی شهرداری مریوان در به اجرا گذاشتن این قوانین و به کارگیری آن در سیستم برنامه ریزی شهری در گوشه و کنار شهر (محدوده خدماتی) باعث شده طبیعت شهری در هاله ای از ابهام قرار گیرد. در اینجا ملاحظه می شود که:

دوای درد به جای درمان، درد را شدیدتر ساخته است!؟

لذا ضروری است با عنایت به سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ابلاغی مقام معظم رهبری در راستای خصوصی سازی، کم رنگ شدن انحصار ارائه خدمات و فراهم آوردن بسترهای لازم برای کاهش امور تصدی های دولت اعضای محترم شورای اسلامی شهر و شهردار محترم مریوان که فارغ التحصیل رشته معماری هستند معماری این شهر را از آنچه که هست بدتر نکنند و سرمایه گذاری در

ساخت و راه اندازی جایگاه عرضه مواد نفتی را که به قیمت نابودی فضاهای سبز شهری و پایین آمدن بیش از حد سرانه فضای سبز شهروندان نسبت به میانگین کشوری است را به بخش خصوصی واگذار و به امور زیربنایی و اجرای شرح وظایف ذاتی خود مندرج در قانون شهرداریها اعم از جلوگیری از ساخت و سازهای غیر مجاز، احداث کمربندی ویژه کامیون های حامل بار ترانزیتی، احداث پایانه مسافری، رفع سد معبر، بهسازی معابر، جمع آوری آب های سطحی و بپردازند. و اگر هم اصرار بر احداث CNG دارند بهتر است به جای کاستن از سرانه مردمی فضای سبز شهری از اراضی بلا استفاده شهرداری واقع در خروجی شهر به طرف سقر و یا ضلع جنوبی صدا و سیما مرکز مریوان و ... استفاده گردد.

“گرینگ نیبه له کوینهی ئهه جیهانهدا راوه ستاوین، گرینگ ئهوهیه له چ پیناویدا ههنگاو هه لکدینین!”

کاوان عه زیمی؛ سه ولآوا

ئهوه چهند سالیکه تا ده مانهوی له جوانی و رازاوهیی به هاری ناوچه که مان که لک وهر گرین، ترسی ئاگر تی بهردان و سووتانی سروشت و دارستانه جوانه کانه مان له وهرزی گهرمادا، تام و چیژی به هارمان له بیر ئهباته وه. له جوژره دان به ولآوه، ئه بی ئیمه ههر له دلله راوکئ ئاگر گرتنی سروشت دا بین! ئه مه خه ریکه ئه بی به به شیک له کولتوور و فرههنگی ئیمه! دیاره دانیشتیوانی ناوچه، له ئاستی ئاگر که وتنه وه دا، یه ک دهنگ نین و به باشی ئه رکی خۆمان جئ به جئ ناکه ین. بویه ده کریت له م پیوه ندیه دا خۆمان به چهند بهش دابه شین. یه که م؛ به شیکی زۆر زۆر که م، له راده ی ئه نگوسته کانی دهست، ئه وانن که به ههر هویه که وه، ئاگر له سروشت و دارستان بهر ئه دن. دووه م؛ ئه و چین و توپژانه، که له ئاستی ئاگر که وتنه وه و ژینگه پاریزی دا، هیچ ههست و

به پر سایه تیهک له خۆ ناوینن. سییه م؛ ئه و که سانه ن که ئه م ئاگر که وتنه وانیه یان پی ناخۆشه، به لام له شوینی خۆیان نابزوین و سهیری ماجه راکه ئه که ن و به ورته و بۆله ناره زیه تی خۆیان دهر ئه برن. چواره م؛ ئه و که س و لایه نانه که سه ره پای هه موو گیر و گرفته کانی ژیانین، به هه موو شیوه یه ک، به له خۆ بردوویی، ئه پۆنه شه ری ئاگر و بۆ پاراستنی ژینگه، هه ول و ته قالای خویان ئه دن. به راستی، ئایا بیرمان له وه کردووه ته وه، که ئه رکی ئیمه وه ک مرۆفیکی خاوه ن ههست و به ویژدان، یا موسلمانیکی دیندار، وه ک ئه و که سه ی که ژیانمان به م

سروشته وه به سراوه ته وه؛ له هه مبه ر ئه م کاره ساتی ئاگر تی بهردانی دارستانه کانی ولآته خۆشه ویسته که مان، چیهه؟! ئیمه، پۆلیک له گه نجه کانی سه ولآوا، بۆ بهر هه لهستی ئه و دوژمن کاریه و بۆ هاریکاری ئه نجومه نی سه وزی چیا، ئه و بیروکه مان کردووته دروشمی خۆمان که: “سه ره پای ئه وه ی که، چ که سیک و به یارمه تی چ لایه نیک و، به چ مه به ستیک؛ ئاگر بهر ئه داته سروشت و دارستانه کانه مان؛ به ئه رکی بی ئه م لا و ئه ولای خۆمان ئه زانین، دوور له بی لایه نی و ههر پزگالیک، بۆ کونترۆل و کوژاندنه وه ی ئاگری دارستانه کانی ناوچه، هه ولی خۆمان به دین و ههستی ژینگه پاریزی و خۆشه ویستی سروشت و گیان له بهرانی، پته وتر که ین. ئیمه ئه زانین که ئاگر کوژاندنه وه، ماندوویی هه یه، دووکه لی هه یه، به لام بینینی ئاگری دارستان و دیمه نی رهش و سووتاوی سروشت؛ گه لیک ویژدان هه ژین تره و ئازاری بۆ مرۆف زۆرتره /”

“ژینگه پاریزی له گونده کانی ناوچه‌ی مەریوان” (۲۲)

“ناساندنی ژیان و ژینگه‌ی گوندی کال خواروو”

ناساندنی ناوایه‌کانی ناوچه‌ی مەریوان، له بۆاری ژیان و ژینگه و ژینگه‌پاریزی دا، ئەو راستیه‌ی سه‌لماندووه، که ئالووگۆر به‌ربالوه جیهانی و ناوچه‌یه‌کان، چهنده کاریگەر و تا چ راده‌یه‌ک کاری کردووه ته‌ سه‌ر ژیانی ئەو خه‌لکه. هوروشم و تیخزانی گوند نشینه‌کان بۆ شاره‌ گوندیک وه‌ک مەریوان، له به‌ر که‌م بوونی داها‌ت و نه‌بوونی پیدایه‌ستیه‌کانی ژیان، له ناوایه‌کان و خراب بونی باری گۆزه‌رانی ژیان، به‌ هه‌زاران گیر و گرفت و چه‌رمه‌سه‌ری بۆ ره‌وتی شارنیشینی و ئەو گوند نشینه‌ی که زێد و ماوای خۆیان به‌ جێ هیستووه، پیک هیناوه. چاو خشانیک به‌ سه‌ر ئەم ره‌وته‌دا، ئەوه ديار ده‌خات که ئەو گوندانه‌ی که پیدایه‌ستیان باشتره، که‌متر به‌ره‌و شار کۆچ ده‌که‌ن یا ته‌ناه‌ت ئەوانه‌ی ها‌توونه‌ته‌ شار، “باز هه‌وای وه‌ته‌نیان” کردووه. دياره‌ ئەگه‌ر گوندیک جاده‌ی ئیسفالت و ناو و به‌رق و ته‌له‌فون و گازی لوه‌ کیشی و.... بی‌ت، کێ ناماده‌یه‌ سروشتی جوان و له‌بار و که‌ش و هه‌وا ی باش و... ، بگۆرێته‌وه به‌ هه‌راو هوریا و ئالووده‌یی به‌ ناو شاری مەریوان!! ناوای کال خواروو تا راده‌یه‌ک پیدایه‌ستیه‌کانی دابین کراوه، بۆیه ره‌وتی گه‌رانه‌وه بۆ ئەو گونده‌ په‌ره‌ی سه‌ندووه. له‌م هه‌له‌قه‌دا، کاک هه‌سه‌ن ئەمین، که مامۆستی قوتابخانه‌یه، ناوای کال خواروومان باشتر پێ ئەناسینی و ئال و گۆر و که‌م و کوورپه‌کانی ده‌ست نیشان ده‌کات.

ناوای کال خواروو؛ له ۱۰ کیلومیتری باکووری مەریوان، له داوینی دارستانی ته‌په‌رپۆاسان، که ۴۶ ده‌ره‌جه و ۱۰ خوله‌ک درێژی جوغرافیایی و ۳۵ ده‌ره‌جه و ۲۵ خوله‌ک پانی جوغرافیاییه‌تی و به‌رزایی له رووبه‌ری ده‌ریاوه، ۱۳۲۰ مېتره. گونده‌کانی ده‌ورووبه‌ری کال خواروو بریتین له: ریخه‌لان، وله‌ژێر، ده‌رزبان، کال سه‌روو، نژمار، سه‌ر نژمار، درگاشیخان و تووتمه‌ر. دارستانه‌کانی ده‌وروو پشته؛ ته‌په‌ رپۆاسان،

گرد مانگا، شان هه‌نجیره‌کان، شان کیه، به‌یه زپان، له‌ق له‌قان، ناوتاق، کتکان، سیانزاره و؛ کانبه‌کانی؛ کاریز، کیه، ییلو، به‌رد که‌نه‌کان، گرد ئاش و؛ ده‌شت و مه‌زراکانی؛ به‌ردی، شان گۆلاو، هسه‌ین به‌گ، چاله‌ گه‌وره، پشت ریخه‌لان، ده‌ونه‌ گه‌وره، ناوتاق، گۆرپه‌ سه‌ریان، زه‌ویه‌کان شیخ، چه‌م بیر، سه‌ر بیران، به‌ر له‌ق له‌قان، خه‌رمانه‌ قوولی‌یه. ژماره‌ی دانیشتوانی کال خواروو؛ ۳۵۰ که‌سه‌ که‌ نزیك ۶۰ بنه‌ماله‌ ده‌بن. زۆرتر له ۷۰ بنه‌ماله‌ش ئەم گونده‌یان به‌ جێ هیستووه و له مەریوان و کانی دینار و جووجه‌سازی نیشته‌جین.

پیدایه‌ستیه‌کانی ژیانی کال خواروو؛ وه‌ک ئاو خوارده‌وه، جاده، لوه‌ کیشی گاز، به‌رق، ته‌له‌فون بۆ هه‌موو مالان؛ هه‌موو دابین کراوه. ئیسته‌ زۆریک له مالانیش شو‌له‌ی گازه‌که‌یان هه‌ل کراوه و به‌ گشتی له‌م بووارانه‌دا هه‌ج گه‌رتیکیان نییه. گه‌رتی سه‌ره‌کی ئەم ناوایه، به‌ رپوه‌ نه‌چوونی ته‌رحی هادی و ده‌ر نه‌چوونی ئاوه‌رو و نه‌بوونی کانالی ئاوه‌رپوه. بنه‌ماله‌کان بۆ چاره‌سه‌ری ئەم کیشه، له هه‌وشه‌ی ماله‌کانیان دا، “چا”یان هه‌لکه‌ندووه. هه‌ر وه‌ها له‌م گونده‌دا خانه‌ی بیداشت و پیدایه‌ستی فه‌ره‌نگی و وه‌رزشی لی نییه. به‌لام خویندنه‌گی سه‌ره‌تایی لیه‌ که ئیستا نزیکه‌ی ۲۰ قوتابی وانه‌ی تیدا ده‌خوینن. راده‌ی خوینده‌واری به‌ گشتی باش نییه و زۆریک له قوتابیه‌کان درێژه به‌ خویندن ناده‌ن. خویندنه‌گی راهنمایی له گوندی ریخه‌لان و ده‌بیرستانیش له کانی دیناره. بۆیه قوتابیانی کالی خواروو، بۆ درێژه‌ی خویندن ئەبێ برۆن بۆ ئەم دوو شوپنه.

کار و پیشه‌ی خه‌لکی ناوای کال خواروو؛ به‌ زۆری کشت و کاله و به‌ره‌مه‌کانیان بریتیه‌ له؛ گه‌نم، جۆ، گه‌نمه‌ شامی، گال، نوک، وینجه، شه‌وه‌ر، ته‌ماکو بارلی، ته‌ماته، سیف زه‌مین، خه‌یار و هه‌روه‌ها بریک باخ و بیستان و

میوه‌گه‌لی وه‌ک؛ تری، هه‌رمی، سیو، هه‌لووژه و..... . نازه‌ل داری له کال خواروو به‌ گشتی که‌م بووه‌ته‌وه و ته‌نیا چهنده بنه‌ماله‌یه‌ک له‌و بوواره‌دا کار ده‌که‌ن و نزیکه‌ی ۱۰۰۰ سه‌ر مه‌ر و مالات و ۶۰ سه‌ر گاو و گۆرپه‌ به‌خێو ده‌که‌ن و له به‌ره‌مه‌کانی که‌لک وه‌ر ده‌گرن.

شیوایی خانوو سازی و گرینگی دان به‌ پیدایه‌ستی ژیانی ناو مال و پاک و خاوینی ناو بنه‌ماله و ناوایی، له کال خواروو، گۆرانکاری زۆری به‌ سه‌ردا ها‌تووه و ئیسته‌ زۆریه‌ی خانه‌کان نه‌و ساز کراوه‌ته‌وه و سرویسی بیداشتی (چیشته‌خانه، هه‌مام، ناو ده‌ست و...) بۆ دابین کراوه. بۆ بینا سازی له که‌ره‌سته‌ی وه‌ک ئاسن، ناچۆر، سمه‌نت، ماسه و.... که‌لک وه‌ر ئەگرن و به‌ رپۆینی و هاوکاری “بنیاد مسکن”، شناژ بۆ بیانی خانوو ده‌به‌ستن و تا راده‌یه‌ک یاسای نوی له به‌ر چاو ده‌گرن. هه‌ وه‌ها پاک و پوخته‌یی ناو گوند باشتر بووه و زبلی مالان و نازه‌له‌کان له نیو ناوایی دوور ده‌خه‌رپه‌وه و شپه‌زی نیو ناوایی که‌م بووه‌ته‌وه. گوندی کال خواروو، وه‌ک ئاماژه‌ کرا ده‌وروو به‌ری له دارستان ته‌نراوه و به‌ خۆشییه‌وه، دانیشتوانی، هه‌ولی پاراستنی ئەده‌ن و له هه‌ر جۆره خراپه‌کاری و برین و سووتانیک به‌ باشی ئەپیارین. بۆ راوی په‌له‌وه‌ر و نازه‌له‌ کپویه‌کانیش، پپویسته‌ خه‌لکی ئەم گونده‌ ده‌ست پاریزی بکه‌ن و وه‌ک جوانی سروشت و سه‌رمایه‌ی نه‌ته‌وه‌یی پاریزگاری بکه‌ن.

که‌م و کوورپه‌کانی ناوای کالی خواروو، نه‌بوونی خانه‌ی ته‌ندروستی و پیدایه‌ستی پزیشکی، ده‌ر نه‌چوونی فازلای مالان و ئاوه‌رپۆی ناو ناوایی و به‌ رپوه‌ نه‌چوونی ته‌رحی هادی و پیدایه‌ستی فه‌ره‌نگی و وه‌رزشیه.

“هه‌سه‌ن ئەمین”

“آموزش مقابله با آتش سوزی جنگلها”

محمد ناجی کانی سانانی

قسمت اول

وسایل و مواردی که شخص و اکیبهای اطفای حریق باید داشته باشد بر دو نوع است:

الف- توانمند کننده‌ها شامل: لباسهای نخی و عرق گیرهای کتانی - کفشهای چرمی و نخی با پاشنه مناسب (دو سانتیمتر) و گتر محافظ - غذاهای دارای کالری متوسط و مناسب - آب آشامیدنی کافی و خنک - تنفس از راه بینی و بازدم از راه دهان و پاک بودن هر دو مجرای تنفسی - قدرت حبس تنفس برای مواقع فضای دودآلود.

ب- وسایل مهار شامل: بیل - چنگک (شن کش) - تیشه - تبرزین - تبر دستی - آتش کوب. بدیهی است در صحنه آتش سوزی و عرصه‌های مواجهه آن، به صورت ابتکاری می توان از عناصر و فرصتهای گوناگون استفاده نمود مانند: استفاده از شاخه درختان به صورت پر برگ و تر - استفاده از خاک.

ادامه دارد...

در مقوله مقابله با آتش سوزی جنگلها، نکاتی ریز و قابل توجه وجود دارد که توجه به آنها در کنترل و خاموش نمودن آتش موثر است. عواملی مانند مواد سوختنی، اکسیژن، فضای سوختن، تماس و تلاقی ماده سوختنی و آتش. اگر به هر دلیل و هر وسیله یکی از این عوامل از چرخه سوختن حذف گردد، سوختن رخ نخواهد داد. از آنجا که در جنگلها و مراتع منطقه سه مورد از عوامل فوق وجود دارد، تنها بایستی تماس بین ماده سوختنی و آتش را از جریان انداخت. زیرا در کوهستان در سایه نزولات آسمانی و خاک مرغوب، پوشش جنگلی، رستنی های زیر اشکوب درختان و پوشش مرتعی، رشد چشمگیری نموده است و در طی روند رشد؛ این پوشش، کف جنگل و مرتع را به علفزار خشک و خاشاک و کلش تبدیل نموده است. بدیهی است که این گیاهان از لحاظ فیزیکی استعداد سوختن را دارند. همچنین عامل هوا، محیط جنگل و کوهستان و مرتع را اشباع نموده است. و فضای سوختن هم به وسعت عرصه‌ها گسترده است. حال با هر وسیله که بتوان در اسرع وقت گسستی میان شاخه‌های خشک و گیاهان و هر نوع مواد سوختنی طبیعی و غیر طبیعی ایجاد نمود، در آن ناحیه آتش سوزی مهار می شود.

معمولا مهار آتش سوزی در نواحی کوهستانی و در مجاورت باد موافق و پوشش جنگلی - مرتعی، مشکل تر از دشتهای هموار است. زیرا دسترسی به ارتفاعات توان و انرژی بیشتری لازم دارد. در ارتفاعات دارای شیب تند، بهتر است از قله به طرف دامنه آتش را مهار کرد. زیرا عامل ثقلیت تا حد زیادی در سراسی؛ انرژی فرد را از بین نخواهد برد. کما اینکه فرد برای صعود به ارتفاعات و همزمانی اطفای حریق با دشواری مواجه می شود.

کدام شهر؟! کدام مسؤل؟!

در تاریخ ۸۹/۴/۱۵ دعوتنامه ای از سوی تعاونی تاکسیرانی با مضمون چگونگی بهبود وضعیت ناوگان حمل و نقل شهری و بررسی مسایل و مشکلات تاکسیرانی برای تاریخ ۸۹/۴/۱۶ به دستم رسید. منم خوشحال از اینکه بعد از گذشت سه سال که منتظر همچین جلسه ای بودم تا شاید گوشه ای از هزاران هزار مشکل تاکسیرانی و تاکسیرانان با حضور مسئولین شهر و مسئولین مربوطه رفع شود. روز موعود فرا رسید و پس از اندکی تاخیر خود را به محل اجرای مراسم در فرهنگ سرای مریوان رساندم. به محض رسیدن، در به در به دنبال مسئولین می گشتم اما کسی نبود، گفتم شاید من آنها را بینم.

جلسه ساعت ۲۰ بود. ساعت ۲۱، تعدادی دیگر از تاکسیرانان نیز جوای مسؤلین بودند. سرانجام مجری مراسم اعلام کرد که ما به تک تک آنها هم دعوتنامه فرستاده ایم، هم زنگ زدیم. بازهم منتظریم امیدواریم بیایند. پس از گذشت چند ساعت از اجرای برنامه های مختلف مراسم، هیچ اثری از شورای شهر، شهرداری، و از همه مهمتر راهنمایی و رانندگی و تاکسیرانی!! نبود. تنها نمایندگان اداره تعاون و تامین اجتماعی حضور داشتند که جای تقدیر دارد. جالب است بدانید یک ساعت قبل از برگزاری این جلسه در چهار راه شبرنگ هم واحد تاکسیرانی و هم راهنمایی و رانندگی به شدت تک تک تاکسی ها را بازرسی می کردند انکار از سوی تاکسیرانان فاجعه ای و حشتناک صورت گرفته! گاه گاهی هم یک ذره خوشحالی به دلم می آمد که شاید راهنمایی و گشت تاکسیرانی به خود آمده اند و قصد سامان دهی وضعیت اسفناک شهر را دارند، اما هنگامی که به حد فاصل میدان سرباز و چهارراه کوره موسوی (میدان بار جدید!) نزدیک شدم و نیز وضعیت جلوی بازار سرپوشیده و بنگاه های نزدیک میدان باوه ره شی را دیدم، آن ذره امید هم به یاس تبدیل شد و باز همان درد دل همیشگی رانندگان تاکسی به ذهنم آمد که نه خیر، همان حکایت قدیمی است که تمامی قوانین این به اصطلاح شهر! فقط باید بر روی تاکسی ها اعمال شود. جالب است بدانید که تاکسیرانی جزو شغل های سخت به حساب می آید اما این قشر زحمتکش پس از ۱۲ ساعت سروکله زدن با مسافران و در این گرمای طاقت فرسا، خود را به جلسه رساندند تا شاید اندکی وضعیت این به اصطلاح شهر! و گوشه ای از مشکلات خود را به گوش مسئولین برسانند اما متاسفانه و هزار تاسف این مسئولین شام را بر حضور در جلسه مذکور ترجیح دادند!!!

“ یک راننده تاکسی ”

جۆلانە

کۆترە کۆی و مام رۆی

“بۆ گۆلی تینوو”

ئەي گۆلی تینووی باخچەي ئەوینم
رەنگی سوور ئالت بی رەنگ ئەیینم
دەمیگە ریشەت لە تۆی خاکەوہ
تکە ئاوەنگی خۆی ئەخواتەوہ
ئاوەنگی گەش و فرمیسکی چاوت
تەر ئەکا گۆنای هەستی خنکاوت
گۆلی کام باخات وەک تۆ ژا کاوہ
کام پاییز وەک تۆ خەزانی داوہ
ناخۆ کەي دەر چی زەردی خەمی تۆ
بیینم زەردەي خونچەي دەمی تۆ
گۆلی روخسارت شاد بە بەهار بیئت
چەپکەي رازاوەي دەستی دلدار بیئت
زاوای نیشتمان چەپکەت بە شادی
با لە بەر سوخمەي بووکی نازادی.

“تینوو”

هەر کاتی بەرۆکتی گرت، پیتی بلی؛ ئەگەر ئەتوانی
خۆت وەرە سەر دارەکە و جووچکەکان بخۆ.
شاهۆی مشوور خۆر، ئەمەي وت و کۆتری بە جی
هیشت و لە کەنار رووباریک لەو نزیکانە،
نیشتەوہ.

دوای ماوەیەک مام رۆی بە هەوای جاران
دوو بارە گەپایەوہ. کۆتری بانگ دا و داوای
بەچکەي کرد. کۆترە کۆی، نەک هەر گۆی
نەدایە، بەو پەری نەترسیبەوہ وتی: جوچکەت
نادەمی، ئەگەر ئەتوانی خۆت وەرە سەر دارەکە و
چی ئەکەي بیگە. مام رۆی کە توانای سەر
کەوتنی بە سەر دارەکەدا نەبوو، ماوەیەک و پری
واق ما و، دوایی کەوتە تەکیب و فرت و فیل. بە
زمان لووسی لە کۆتری پرسی: ئەری باشە، کێ
ئەم نامۆگاریەي کردووی؟ کۆتری ساویلکە،
دوو بارە فریوی خوارد و بی بیر کردنەوہ وتی:
ئەوہ شاهۆ، ئەو مەلە خەم خۆرە، مۆجباری منی
کردووە و ئەوہ تا لە کەنار ئەو رووبارە لە خوارووی
دارستانەکە. مام رۆی داخ لە دل، بە خیرایی بۆ
تۆلە سەندنەوہ، بەرەو رووبار کەوتە ریی..... /

کلیلە و دەمنە

وەر گێر لە فارسیبەوہ: ئەمین عەزیزی

وهرزی بههار بوو، کۆترە کۆیەک، لە سەر دارێکی
بەرز لەو دارستانە، هیلانەیهکی بۆ خۆی ساز دا و
هیلکەي تیدا کرد و جووچکەي هەل هینا. بە
شادمانی و دلی پر لە هیوا، بۆ بەخیو کردنی
بەچکەکانی هەوڵی ئەدا و دان و ئاوی بۆ ئەهینان.
رۆژی لە رۆژان، بە ریکەوت رۆیەک لە نزیک ئەو
دارە تیبەری و ناگاداری هیلانە کۆتر و
جووچکەکانی بوو. ماوەیەک لەو ناوہدا خۆی
حەشار دا، تا بەچکە کۆتر گەورەتر ببوون و بە
کەلکی خواردن ئەهاتن. رۆژیک مام رۆی هاتە
ژێر دارەکە و بانگی کۆتری دا و، هەرپەشە و
گۆرەشەیهکی زۆری لێ کرد و وتی: ئەگەر
بەچکەکانتم نەدەیت، دیمە سەر دارەکە و
هیلانەکەت بە سەردا دەرووخیتم. کۆترە کۆی زۆر
ترسا و ورەي خۆی لە دەست دا و بە ناچاری
تەسلیمی ویستی مام رۆی بوو. بەم جوهر رۆی
دل رەش، لە بەر چا و دایکەوہ، جووچکەکانی
ئەخوارد و کزەي لە جەرگی کۆترەوہ ئەهینا.
ماوەیەک بەم جوهر تیبەری و، هەرپەشەي رۆی و
چا و ترستی کۆتر و، بەچکە خواردن و شین و
شەپۆر، بۆ چەند جار دوپات بووہوہ. بەلام دنیا
هەر و نا بیئت. واریکەوت، شاهۆیەک، کە بە مەلە
خەم خۆرە بە ناویانگە، رۆی کەوتە ئەو ناوہ و لە
سەر ئەو دارەي کە هیلانە کۆتری لێ بوو نیشتەوہ
و بوو بە هاو دەم و دۆستی کۆتر. دوای هەوالت
پرسی و میوان نەوازی، کۆتر باسی حال و وەزعی
خۆی بۆ کرد و داوای یارمەتی و رزگاری لە شەری
ئەو رۆیە دل رەش و مەکر بازەي لێ کرد. شاهۆ
وتی: کۆترە کۆی هەزار، رزگاری تۆ ناسانە. تەنیا
چارەت ئەوہیە لەو رۆیە داو بازە نەترسی و گۆی
بە داخوایە کەي نەدەي و بەچکەکانتی نەدەیت.

- سبزدلان چیا مریوان! بخاطر اندیشه و عشق سبزدان در محافظت از جنگل های منطقه، نهایت تشکر رادارم. واقعا خدمت بی بدیل و بیدریغ شما سبزدانان کوهستان، ستودنی است.

(ناسو مریوانی)

- باید این را بدانیم که سوزاندن جنگل ها، برابر با نابودی انسان است، بیاید درختان را از خود بدانیم. در ضمن به خاطر زحمات صادقانه چیاپی ها، در مهار آتش سوزی جنگل ها مراتب تقدیر و تشکر خود را ابراز می داریم.

(الف. فتاحی)

- بیش از یکصد مورد آتش سوزی جنگل های زیبای کوردستان تنها در مدت کمتر از دو ماه، در شهرستان های مریوان و سروآباد یک فاجعه ملی است. مردم از فراکسیون و مجمع نمایندگان محترم استان کوردستان، انتظار نظارت بر عملکرد دستگاه های اجرایی مربوطه و ریشه یابی مسئله را دارند.

(م. شعبانی)

- بنام به وجدان مسئولین، مخصوصا شهرداری، این از پارک شهرمون که چرخ و فلکش سربه فلک کشیده و حوضش که پر از ماهی های رنگارنگ و آب شفاف و این هم از کوچه و محله های آسفالته شده که واقعا وضعشون عالیه! مثلا شهره! خواهش می کنم اقدام کنید. (مستوره ملکی)

حوادث جاده ای، اهمیت موضوع، عوامل

سبب ساز و راهکارهای کنترلی

مرکز بهداشت مریوان

قسمت دوم

۲۵ درصد از مصدومان ترافیکی را نیز موتورسواران تشکیل میدهند و متوسط سن در این حوادث بین بیست و پنج تا سی و پنج سال می باشد سالیانه یک میلیون و ۳۰۰ هزار نفر در دنیا جان خود را در حوادث ترافیکی از دست می دهند که ۹۰ درصد آن مربوط به منطقه شرق مدیترانه و شمال آفریقا است و ایران نیز به جهت جوان بودن جمعیت، دارای سهم بیشتری از این خسارت می باشد

اولین تحقیق در مورد الگوهای مرگ در بین جوانان ۱۰ تا ۲۴ ساله جهان نشان می دهد تصادفات رانندگی، عوارض ناشی از بارداری و وضع حمل، خودکشی، خشونت، ایدز و سل مهمترین عامل مرگ در جوانان است. به گزارش خبرنگار سایت پزشکان بدون مرز به نقل از WHO، نتایج یک تحقیق در مورد الگوهای مرگ و میر در جهان نشان می دهد هر ساله ۱/۲ میلیون جوان جان خود را از دست می دهند. ۹۷ درصد این مرگها در کشورهای کم درآمد و با درآمد متوسط رخ می دهد

عوامل موثر در حوادث و تصادفات

جاده ای :

جاده های نامناسب، خودروهای فاقد ایمنی و عدم توجه رانندگان به قوانین از جمله مهمترین عوامل پیدایش حوادث جاده ای عنوان شده است. مهارت ناکافی و خطای شخصی بی توجهی به علائم و هشدارهای راهنمایی و رانندگی

حواس پرتی و عدم هوشیاری انحراف و انحراف به چپ، عدم رعایت حق تقدم و عدم توجه کافی به جلو. در هنگام عصبانیت و تند خویی و مشاجره با دیگران رانندگی کردن.

بچه ها اغلب موقع عبور از جاده، مراقب اطراف نیستند و ممکن است بدون نگاه کردن به وسط جاده بدونند.

افرادی که هنگام شب کنار جاده راه می روند، بعضی مواقع راننده ها ممکن است آنها را نبینند، بویژه اگر لباس عابرین تیره باشد.

نقص وسائل نقلیه، شرایط آب و هوایی نامناسب و جاده های خیس و لغزنده خطرناک هستند.

عبور حیواناتی نظیر گاو و اسب در جاده خطرآفرین است.

ضعف قوانین و مقررات.

ادامه دارد...

“خه مت نه بی”

له کاتیکدا،

له سه ره وه،

له لووتکه کان،

توف و زریان،

له دهوهن و داران وه ر دین،

خه مت نه بی؛

له بنه وه، له دو له کان،

گیای نه وخیز و،

گوپکه ده ر دین!

“عه بدولا په شیو”

قصر عینک

عرضه کننده انواع عینک های آفتابی، مارک دار ،

معتبر و فرم عینک های طبی و مطالعه

مریوان - پاساژ ۲۳ تیر (چه مه چاوه) - طبقه همکف

تلفن: ۰۹۱۸۵۰۲۱۶۸۱ - ۰۹۱۸۵۰۲۱۶۸۲